

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering

KRONPRINSESSEGADE 28

1306 KØBENHAVN K

TLF. 33 96 97 98

DATO: 24.03.2023

SAGSNR.: 2023 - 1091

Høring - Lovforslag om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats m.v. (nytænkning)

Ved mail 28. februar 2023 har Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte forslag.

Advokatrådet har følgende bemærkninger:

Som udgangspunkt er det positivt, at regeringen med lovforslaget ønsker at forenkle yderligere områder af beskæftigelsesindsatsen, herunder at afskaffe unødigt bureaukrati og sikre borgerens retssikkerhed. Set ud fra et retssikkerhedsmæssigt synspunkt er der i et velfungerende retssamfund behov for, at borgeren har indsigt i sine rettigheder og ved hvilke pligter det udløser at modtage hjælp fra det offentlige. Det er her afgørende, at kommunens hjælp ydes på en måde, hvor den tilrettelægges ud fra et hensyn til borgeren og til gavn for borgerens behov.

Når det drejer sig om kommunens vejledningspligt, herunder vejledning forud for en indgribende foranstaltning, som en sanktion i hjælpen er, samt når reglerne på området er komplicerede, er det nødvendigt med et skærpet krav til kommunens vejledning om indhold og omfang af hjælpen. Det medfører et krav til kommunen om at foretage en konkret vurdering af den enkelte borgers mulighed for at forstå omfanget af rettigheder og pligter, det udløser at modtage hjælpen. Hvis der ikke foretages en konkret vurdering, er der risiko for at sårbare borgere, eller borgere med særlige problemstillinger, ikke bliver inddraget og vejledt ud fra deres forudsætning og behov.

I lovforslaget lægges der op til at ophæve bestemmelserne i lov om aktiv socialpolitik § 35, stk. 1, § 69 a, stk. 1, § 69 l, stk. 1, og § 75 a, stk. 1, som indeholder bestemmelser om en vejledningspligt på forskellige områder, som forudsætning for at pålægge borgeren sanktioner mv.

Hvis lovforslaget gennemføres vil der fortsat være en vejledningspligt efter lov om

retssikkerhed og administration på det sociale område (samt efter forvaltningsloven), hvor det fastslås, at kommunen skal behandle alle ansøgninger og spørgsmål om hjælp i forhold til alle de muligheder der findes for at give hjælp efter den sociale lovgivning, herunder også rådgivning og vejledning.

Imidlertid vil der ikke længere være en klar hjemmel i loven, hvoraf det følger, at det er en forudsætning for at pålægge borgeren sanktioner mv., at denne er vejledt om sine rettigheder og pligter i forhold til rådighed og sanktioner forbundet med ydelsen.

Det fremgår af lovforslaget, at baggrunden for ophævelsen af bestemmelserne til dels skyldes, at kommunerne har udfordringer med at overholde vejledningsforpligtelsen.

Advokatrådet har forståelse for ønsket om at forenkle vejledningspligterne i lov om aktiv socialpolitik, som fremstår omfattende og formalistiske, men finder, at man ved helt at ophæve de pågældende bestemmelser, der er et værn mod at blive pålagt sanktioner mv. uden vejledning, væsentligt forringer borgernes retssikkerhed, idet den direkte lovbestemmelse herom ophæves.

På den baggrund skal Advokatrådet foreslå, at man – i stedet for at ophæve bestemmelserne om vejledning som forudsætning for at pålægge borgerne sanktioner mv. – forenkler vejledningspligten og gør den mere fleksibel, således at kommunens medarbejdere kan overholde vejledningspligten samtidig med, at borgerne bibeholder det klare retssikkerhedsmæssige værn mod at blive pålagt sanktioner mv. uden vejledning.

Med venlig hilsen

Andrew Hjuler Crichton
Generalsekretær